

WŁOŚCIANIN

Pismo polityczno-społeczne, poświęcone sprawom oświatowym i gospodarczym ludu włościańskiego
Organ Polskiego Stronnictwa Ludowego, okręgu Wielkopolskiego.

„Włościanin” wychodzi 3 razy tygodniowo.
Abonament: Miesięcznie na pocztę z do-
szaniem do domu 450 mk. Miesięcznie pod
opaską 600 marek. — W Ameryce 1 dolar.
Pojedynczy numer kosztuje 30 mk.

Konto czekowe P. K. O. Nr. 203 606 dla
Redakcji i Administracji „Włościanina”.

REDACJA I ADMINISTRACJA

Poznań, ul. Kwiatowa 2.

— Telefon nr. 247. —

Redaktor: Józef Jurek.

„Włościanin” Na stronie 6 łamowej za
ekst. 60 — marek, w tekście 80 — marek
o. wiersza p. y. (Przy kilkakrotnym
ogłoszeniu odpowiedni rabat.)
Za ogłoszenia redakcja nie odpowiada

Konto czekowe P. K. O. Nr. 203 604 dla
Sekretariatu Polskiego Stronnictwa Ludowego

Pod wrażeniem wyborów!

Chwila wielkiego napięcia minęła. Jesteśmy już po wyborach sejmowych a i po wyborach do senatu. Wynik wyborów do sejmu jest już znany a do senatu niewiadomy. Powoli oblicze przyszłego sejmu zaczyna się ukazywać, jest ono jeszcze mętne, mgliste, choćby ze względu na zupełnie nieznany senat.

Mimo to jednak pierwsza zapowiedź chęci o wielkim zwycięstwie, ów wielki alarm bijący z wszystkich endecko-chadeckich organów i całej wogóle prasy im przychylniej — nie jest tak silnym, jak sobie tego niektórzy ich przywódcy życzyli. Z każdym dniem ten triumf błędnie, przygasa jak gwałtowny wybuch wulkanu, który tylko w pierwszej chwili jest groźny, gdy jednak wyładowuje swą pierwszą energię — błędnie, maleje i nikomu nie zagraża niebezpieczeństwem.

My, lud wielkopolski przyznać musimy, żeśmy, jeszcze politycznie nie dojrżeli, jeszcze nie wszyscy mogli się pogodzić z tem, że opieki pańskiej im niepożreba, jeszcze dużo jest ludzi, którzy mają pańszczyźnianą duszę, boć wiekowi niewola swe piękno i pod tym względem wycisnęła. Jednym słowem nie spisaaliśmy się z wyborami do sejmu — a do senatu? dopiero się pokaże.

Sytuacja przedstawia się zupełnie inaczej w innych dzielnicach Polski. Małopolska pod tym względem (zastrzegam się że nie pod każdym) wyprzedziła lud wielkopolski i tam organizacja ludu polskiego jest silna, mocna i umie bronić swych interesów.

Kongresówka też pod względem politycznym nie wiele pozostała w tyle za Małopolską, iakkolwiek chwilowo radykalniejszy odłam ludowców wziął tam pewną ilość mandatów.

Chwilowe niepowodzenie jednak ani myślimy się zrażać, w pracy naszej przedwyborczej przeorałszy powiaty niemięte, zaznałomiliśmy się z ludem w najdalszych zakątkach, na najodleglejszych Hubach, to też przyszła praca organizacyjna pójdzie raźniej naprzód.

Chwilowe niepowodzenie nie tylko, nas nieznęca do dalszej pracy, ale owszem z całym zapalem, z całym poświęceniem idziemy naprzód, temwięcej, że coraz więcej gromadzi się koło nas młodzieży ludowej pełnej ideałów, a ci są duża podnietą do pracy.

Chwilowe niepowodzenie, co ja piszę niepowodzenie, czyż sześćdziesiąt tysięcy głosów oddanych na listę Nr. 1, na PSL, niejako zarejestrowanych jako tędy ludowcy, których nie przeraża ani groźba „grzechu śmiertelnego” (tak głosili endeccy księża nie bacząc nato że sami w niego popadają) czyż to nie siła, nie moc i potęga której bagatelizować nie wolno, nawet najzagorzalszemu przeciwnikowi ludu.

Sześćdziesiąt tysięcy głosów dobrowolnych, a nie tylko dobrowolnych, ale pod przegierzem niemal wyznających hasła ludowe, bo czegoż chłenowcy nie użyli, aby zgwałcićswobodę wyborów ludu naszego, aby wątpliwych, nieśmiałych pociągnąć jeszcze za sobą zdobyć ich głosy.

Owe sześćdziesiąt tysięcy ludu, to trwały fundament, na którym budowlę przyszłej organizacji wznosić można z całą pewnością, z całym przeświadczeniem, że gmach ten będzie mocny i że żadne bałwany go nie obalą.

Jeżeli to kilometrów trzeba przejechać, ile wiosek przewędrować, by naliczyć 60 tysięcy głów.

Jeżeli jednak popatrzymy na całość organizacji PSL, to zobaczymy, że obrońców interesu ludu rolnego i robotniczego będziemy mieli dość. Mimo alarmów wielkiego zwycięstwa, zbliadło ono więcej niż do połowy bo większość w sejmie znowu mieć będzie lewica, ta nieszczerzna lewica, która nie pozwoli Państwu swego szkalować ani też Naczelnika tegoż Państwa jako przedstawiciela jego wobec zagranicy. Straszna ta lewica — w oczach agitatorów chłen — a „grzech śmiertelny” popelnia wyznając swe zasady a jednak zbożne snąc muszą być te zasady, bo mimo ataków takich jakichby i diabeł nie wymyślił odnosimy zwycięstwo, odnoszą je lud polski, a lud to chłop i robotnik, to ci zaciężni pracownicy przy rozmaitych warstwach, czy to plugu i młocie, czy też heblu i kowadła.

Polskie Stronnictwo Ludowe w nowym składzie.

Według dotychczasowych wiadomości z okręgów w skład nowego Sejmu wejdą z ramienia P. S. L. „Piast” następujący posłowie:

Witos (wybrany w 5 okręgach), Dąbski, Dębski, Rataj, Kiernik, Wyrzykowski, dr. Polakiewicz, Łaskiewicz, nauczyciel, Cieplak prof. gimn., Chwaliński, rolnik; Fiałkowski inspektor samorządowy; Makulski, wiceprezes Gł. Urzędu Ziemskiego; Ziętek, rolnik; Erzman, Bujak, Osiecki, Kowalczyk, Sikora, Gawlikowski, Bednarczyk b. posłowie; Roman, prof. gimn.; Wojdyła, rolnik; Potozek, Łaskuda, b. posłowie; Zastawniak, dyr. kolek rolniczych; Brodacki, sędzia; Dubiel, prof. gimn.; Berek, rolnik; Jedynak, agronom; Bielak, nauczyciel; Pluta, rolnik; Pieniążek, b. posel. Bobek, rolnik; dr. Gruska; Torczek, rolnik; Pawłowski, inżynier; Widota, lekarz; Bryl, b. posel; Malik, kierownik szkoły; Posacki, inżynier; Przewrocki, rolnik (wybrany w 2 okręgach); dr. Torgowski, Ostrowski, inżynier (wybrany w 2 okręgach), Wojewoda, agronom. Kosydarski, inżynier; Spital, prof. gimn.; Nawrocki, b. posel; dr. Poznański, prof. gimn. Wiszniewski, burmistrz m. Brzeźan.

Wójtowicz, nauczyciel, Witos Andrzej Krzyżanowski, prawnik; Dubrownik rolnik; Wędziagolski, pułkownik; Mickiewicz, b. posel. Świechowski, Kraszewski (z listy Nr. 22).

Z listy państwowej wejdą do Sejmu pp.: Bobek, Anusz, Kielak, Bogusławski, Niedbalski, Dąbrowski, Miedziński, Szydłowski, Lizak, Byrka, Wilkoński, Rusinek.

Powyższe zestawienie obejmuje ogółem 72 posłów. Lista ta obejmuje zarówno posłów z wyboru, jak i tych, którzy wejdą do Sejmu dzięki zrządzeniu się mandatu przez posłów, wybranych również w innym okręgu. Trzy mandaty dotąd są sporne; w razie przyznania ich stronnictwu P. S. L., ogólna siła członków tego Klubu wynosić będzie 75.

Wyniki wyborów do Sejmu.

Lista nr. 1 (Polskie Stronnictwo Ludowe) mandatów 59 + 12 z listy państw.
Lista nr. 2 (Polska Partja Socjalistyczna) mand. 33 + 7 z listy państwowej.
Lista nr. 3 (Wyzwolenie, grupa Thugutt) mand. 39 + 8 z listy państwowej.
Lista nr. 4 (Żydowski „Bund”) nie uzyskała mandatów.

Skala mandatu.
 Lista nr. 5 (Komuniści) mandatów 2.
 Lista nr. 6 (Rady Ludowe) mandat 1.
 Lista nr. 7 (Narodowa Partia Robotnicza) mand. 14 + 2 z listy państwowej.
 Lista nr. 8 (Chrześcijański Zw. Jed. nar.) mand. 140 + 29 z listy państwowej.
 Lista nr. 10 (Unia Państwowa nie uzyskała mandatu).
 Lista nr. 12 (Zblokowanie kresowe) 5 ludowców, 1 z g. p. Skłuskiego i 1 mandat bezp.) mand. 7 + 1 z listy państw.
 Lista nr. 13 (PSL, Lewica Słapińskiego) mandatów — 1.
 Lista nr. 14 (grupa p. Rosseta) nie uzyskała mandatu.
 Lista nr. 15 (grupa Okonia) mand. 4.
 Lista nr. 16 (Blok mniejszości narodow.) mand. 52 + 11 z listy państwowej.
 Lista nr. 17 (Sjoniści) mandatów 13 + 2 z listy państwowej.
 Lista nr. 18 (inwalidzi i zdemobilizowani wojskowi) nie uzyskała mandatu.
 Lista nr. 20 (grupa Priluckiego) mand. 1.
 Lista nr. 21 (niezależni soc., Drobner) nie uzyskała mandatu.
 Lista nr. 22 (Związek Kresowy) mand. 1.
 Lista nr. 24 (Ukraińcy) mand. 5.

—O—

O Prezydenta Rzeczypospolitej.

O tem, aby „Chjena“ mogła przeprowadzić swoją wolę przy wyborze Prezydenta Rzeczypospolitej — wobec składu Sejmu, nie może być mowy.

Nawet gdyby do senatu wprowadziła ogromną większość swoich pionków, nie zrównoważyłaby większości aż stu głosów sejmowych, które się oświadcza przeciwko kandydatowi, skompromitowanemu zaufaniem „Chjeny“.

Jeżeli tedy idzie o wybór Prezydenta, rzecz jest zupełnie przesądzona. Będzie nim obywatel, którego obdarzy zaufaniem lewica narodowa.

Czy będzie Józef Piłsudski, czy kto inny, to już rzecz drugorzędna.

Kłamstwem i fałszem jest, jakoby ktokolwiek w obozie republikańskim w Polsce prowadził jakąkolwiek politykę osobistą.

Do dziś dnia niewiadomo, czy dzisiejszy Naczelnik Państwa przyjmie w ogóle godność, pozbawiającą go możności bezpośredniej opieki nad armją. Marszałek Piłsudski jest niezbędny dla obrony państwa.

Prezydowanie państwu spełnić może równie dobrze którakolwiek z innych czołowych osobistości państwa mająca tak, jak Piłsudski, na oku tylko dobro Polski, a nie koterji.

Jeżeli ktoś taki się znajdzie, z pewnością nikt mu po za „Chjeną“ nie będzie rzucał kamieni pod nogi, a opinja publiczna dojrzeje zapewne do tego, aby zrozumieć, że ten, kto raz w niesiony zostaje na godność przedstawiela Majestatu Najjaśniejszej Rzeczypospolitej musi być przez przeciąg swego urzędowania równie dla wszystkich nieetykalny, jak samo imię Polski.

—O—

Bezczelność „Gazety Polskiej“ i oszcianie.

Wstępnym artykule w „Gazecie Polskiej“ nie tylko „Żyd Naczelnikiem Państwa“, Sam tytuł wzbudza już odrazę i

każdego czytającego ogarnia wstrętem. Na kombinację z żydami pójść może jedynie „Gazeta Polska“ jako jeden z tych pańskich piesków ujadających z pod słońca. Na głos krzyczy się na zbratanie lewicy z mniejszością a w rzeczywistości Chjena już poczyniła przedwstępne kroki aby stworzyć spółkę z mniejszością. Już odbyli nawet w Warszawie przedwstępne pertraktacje. Mianowicie Dmowski zrobił to sposobieństwo, iż do Sejmu wchodzi silnie mniejszości narodowe i wyciągnął konsekwencję z tego faktu, który zawdzięczamy niestety tylko konsolidowaniu i zbijaniu w blok tychże mniejszości przez melodyczną politykę nienawiści endeckiej.

P. Dmowskiemu nie daje spokoju ta myśl, że mniejszości te mogłyby być pozyskane przez lewicę do współpracy twórczej w duchu państwowym. Szowinizm endecki nad którym pracuje całe towarzystwo Dmowskiego przechodzi wszelkie dopuszczalne granice walki politycznej. Polityka endecji w przyszłym sejmie będzie zasadzać się znowu na udaremnienie pracy twórczej sejmu, na co jak będą patrzyli ci, którzy zdecydowali się finansować agitację Chjeny; czy zdecydują się rzucić miljarde na drugą przegraną?

Mamy dosyć kandydatów Polaków, aby żyda wystawiać jako kandydata to może zrodzić się tylko „w mądrej“ głowie p. redaktora „Gazety kościuszkowskiej“.

Zmiany w umundurowaniu wojskowym.

Ministerstwo spraw wojskowych opracowało projekt pewnych zmian w umundurowaniu wojskowym. Nie są to zmiany zasadnicze, lecz tylko niewielka modyfikacja munduru i dysfunkcji.

I tak mundur oficera zbliżony zostanie do typu uniformu szeregowych ze słojącym, niskim kołnierzem, a równocześnie wprowadzone będą długie spodnie wizytowe: dla piechoty granatowe z wypustkami koloru danego korpusu, dla artylerji i oddziałów technicznych ciemno zielone. Lampasy generalskie zachowane będą tylko przy spodniach długich.

We wszystkich rodzajach broni wprowadzone będą na czapkach ołoki: dla generałów aksamitne granatowe, w piechocie granatowy sukieny; takie same ołoki otrzymają strzelcy podhalańscy z dodaniem ciemno - zielonej wypustki.

Kawalerji pozostawiono dotychczasowe ołoki jak również proporczyki na kołnierzu.

Artylerja (z wyjątkiem konnej, która zachowa ołoki dotychczasowe), saperzy, inżynierowie, oddziały samochodowe, kołowe, oficerowie łączności i geografiowie będą mieli na czapkach aksamitne ołoki czerwone.

Łońnicy nosić będą błękitne skrzydła sukienne z wypustką czerwoną (zaczepiaci z białą), zaś czapki błękitne z ciemnymi otokami.

W taborach projektowany jest otok czarny sukieny, w żandarmerji ponosowy, w kontroli i sprawiedliwości aksamitny karmazynowy.

Lekarze, dentyści, weterynarze i aptekarze będą mieli aksamitny otok ciemnoniebieski; różnić się będą między sobą tylko barwą wypustek.

Intendantura dostanie ołoki ciemnoniebieskie aksamitne i łapki z ciemnoniebieskimi wypustkami. Oficerowie administracyjni i podoficerowie otrzymają otoki jasno - zielone sukienne i łapki z

łapki z białą wypustką. Wreszcie oświata ołoki aksamitne karmazynowe.

Z płaszczów znikną nadto paseczki na kołnierzach, a obowiązywać będą łapki takie same, jak na mundurze.

—O—

Przegląd polityczny

Ententa przeciw Turcji.

Alijanci postanowili przerwać wszelką dyskusję z rządem Angory i zgodzili się na zasadę bezwzględnej obrony europejskiej strony Dardanelów.

Zarządzono zbrojne pogołowie zbrojnych Aliantów na ulicach Konstantynopola. Poincare nalega na Anglię, aby konferencja w Lozannie bezzwłocznie doszła do skutku.

Zapewniają, że Alijanci ostatecznie postanowili wezwać Rumunję do udziału w obronie Bosforu.

Francja w ostatniej chwili poczyniła silne zapewnienia w obawie przed wywołaniem interwencji Rosji.

W konferencji w Lozannie osobiście wezmą udział Poincare, Law i Mussolini.

Zbrojenia Jugosławji.

„Tagespost“ donosi z Białogrodu: Rada ministrów obradowała wczoraj nad projektem ustawy w sprawie nadzwyczajnych kredytów wojennych w sumie 800 milionów dynarów a to ze względu na nałożoną sytuację międzynarodową. Projekt ustawy został uznany za bardzo pilny. Po ukończeniu posiedzenia premier Pasicz przedstawił projekt królowi do podpisania. Dziś przedłożono projekt ten sejmowi, która w tej sprawie rozpocznie dziś popołudniu obrady.

Zbliżenie serbsko - bułgarskie.

„Tagespost“ donosi z Białogrodu: Dziś rano przybył tu bułgarski prezydent ministrów Stamboliński, którego powitali na dworcu przedstawiciele ministerjum spraw zagranicznych. O godzinie 10-ej przed południem rozpoczęła się konferencja Stambolińskiego z Pasiczem i Niucziczem. W kołach urzędowych, według informacji dziennika, istnieje dążenie do przywrócenia przyjaznych stosunków z Bułgarią.

Zadania kemalistów.

Według doniesień pism, kemaliści wręczyli francuskiemu wysokiemu komisarzowi generałowi Pellefowi następujące zadania: 1) Natychmiastowa ewakuacja Konstantynopola, przyczem sojusznicy jeżeli sobie tego życzą, mogą pozostać w Czataldży, Skutari i Czanaaku. 2) zniesienie kapitulacji, 3) zarządzenie plebiscytu w Tracji zachodniej, celem stwierdzenia, czy obszar ten ma być zwrócony Turcji 4) Rewizja granicy syryjskiej, oraz autonomia wysp małoazjatyckich, 5) zupełna niezależność Turcji, 6) zapłacenie Turcji przez Grecję odškodowania w wysokości 6 milionów franków w złocie.

Z państwowej komisji wyborczej.

Dzisiaj odbyło się pierwsze posiedzenie Państwowej Komisji Wyborczej pod przewodnictwem generalnego komisarza wyborczego, p. Bresiewicza, na którym ustalono na razie ostateczne wyniki wyborów w dwunastu okręgach, a mianowicie: 4-ty — Ostrów, 5-ty — Białystok.

słok, 7-my — Łomża, 12-ty — Grodzisk, 14-ty Łódź, powiat, 15-ty Konin, 19-ty — Radom, 25-ty — Biała Podlaska, 31-szy — Toruń, 38-my — Huta Królewska, 39-ty — Kałowice, 50-ty — Lwów, (miasto).

Przygotowania do uroczystości otwarcia Sejmu.

Miedzy przyzdyjmy Rady ministrów, kancelarją cywilną Naczelnika Państwa i protokółem dyplomatycznym Min. spraw zagr. odbywają się narady w sprawie uchwalenia programu uroczystości w dzień otwarcia Sejmu i Senatu.

Wobec nadużyć wyborczych.

„Gaz. Warsz.” donosi z Mińska, że Komisja śledcza w sprawie nieprawidłowości podczas wyborów do Sejmu odbyła konferencję z okręgową komisją wyborczą, wojewodą oraz prezesem sądu, na której dokumentalnie ustalono liczne rażące nadużycia. W kilkudziesięciu okręgach pozwolono głosować w zastępstwie, pominięto w spisie cały szereg osób, dopisywano bezprawnie głosujących itp.

Udział w wyborach.

W województwach zachodnich oraz częściowo w środkowych procent głosujących przewyższał 80 a nawet 90 proc. uprawnionych do głosowania, osiągając miejscami nawet do 100 procent. W województwach wschodnich procent głosujących był mniejszy, przewyższał jednak w ziemi wileńskiej 70 procent, a w innych 60 procent.

Noty wobec bandytyzmu sowieckiego.

Rząd polski wysłał drugą notę do rządu Ukrainy sowieckiej w sprawie przekraczania granicy polskiej przez ukraińskie bandy zbrojne. W nocie podano szereg nowych faktów stwierdzających, że ze strony Ukrainy sowieckiej nie nie uczyniono, by przeszkodzić podobnym faktom.

Alarmujące wiadomości z Kresów.

„Kurier Poranny” zamieszcza alarmujące korespondencje o niepomyślnych dla żywiołu narodowego polskiego rezultatach wyborów na Kresach Wschodnich. Dzięki tajemniczym machinacjom żywiołów napływowych i korupcji, wynik wyborów na 16 mandatów poselskich dał blokowi mniejszości narodowych znaczną liczbę mandatów. W Brześciu na 5 mandatów, blok uzyskał 3 mandaty. W osiadcach zatem wyniku, biorąc pod uwagę wyborów w Pińszczyźnie i na Wileńszczyźnie, na 36 mandatów przypada tych Kresom Wschodnim, 70 proc. zdołała być mniejszość narodowa.

Z Wołynia napływają w dalszym ciągu skargi na nadużycia przy wyborach, popełniane przez wójtów i sołtysów oraz komisje na korzyść listy 16 Bloku Mniejszości Narodowych. Stwierdzono, że już podczas głosowania dopisywano nazwiska wyborców, a jeszcze w sobotę sołtysi i wójtowie rozdawali koperty otemplowane i kartki, pobierając tysiąc marek i zarazem wpłacając interesowanym dwa tysiące w lokalu wyborczym przy głosowaniu. W niedzielę rano do-

puszczano do głosowania tylko Żydów, objaśniając wyborców nie-Żydów, że chrześcijanie głosują popołudniu. Wobec tego wielu wyborców odjechało, nie głosując. W związku z tem aresztowano wielu wójtów i sołtysów.

Znowu bomba w redakcji.

Radom. Do drukarni „Słowa Radomskiego i Kieleckiego” wrzucono bombę. Wyleciały w powietrze wszystkie szyby na parterze i pierwszym piętrze. Maszyny wraz z czcionkami uległy zniszczeniu.

Zamach na drukarnię „Rzeczypospolitej.”

Warszawa. Jacyś nieznani sprawcy postawili przed oknami drukarni „Rzeczypospolitej” flaszkę, z której wydobywał się gaz trujący. Po pewnym czasie pracownicy drukarni poculi osłabienie i musieli przerwać pracę. Rozpoczęto badania i odkryto ową flaszkę z trującym gazem, którą natychmiast usunięto. Zamach udał się więc tylko do połowy, albowiem po godzinnej przerwie podjęto pracę w drukarni na nowo.

Za nieszanie przedw. w Anglii

Ostatni tydzień przedwyborczy w Anglii charakteryzuje wielkie zamieszanie odnośnie do ustalenia kandydatów. Najlepszym obrazem tego jest rozmaite podawanie ogólnej liczby kandydatów. Według „Timesa” kandyduje do parlamentu angielskiego 1444 osób. Według „Morning Post” 1335 osób. „Daily Telegraph” określa ich liczbę na 1352 osoby. Pochodzi to stąd, że kandydaci jednego stronnictwa są uważani równocześnie za kandydatów kilku innych.

Protest duchowieństwa tarnowskiego przeciw ks. Lutostawskiemu.

W odpowiedzi na list otwarty ks. Lutostawskiego duchowieństwo tarnowskie ogłosiło w „Ludzie Katolickim” następujący protest:

Zebrani księża w Tarnowie z miasta i powiatu tarnowskiego w dniu 20. 10. 1922 r. na posiedzeniu „Unitas” w odpowiedzi na list otwarty ks. Lutostawskiego do duchowieństwa diecezji tarnowskiej z dnia 10. 10. br., w którym to liście są nie tylko bezpodstawne ataki na stronnictwo katolicko-ludowe, zasłużone w naszej diecezji, ale także i na władze diecezjalne, które według niezgodnego z prawdą twierdzenia ks. Lutostawskiego miały zakazać poufnyim okólnikiem duchowieństwu diecezjalnem brania udziału w pracy narodowej, jak i wobec niezasadnionych ataków ks. posła na zebraniu, urządzonem dla świeckich w dniu 10. 10. br. w Tarnowie na Stronnictwo katolicko-ludowe, protestują przeciw takiemu postępowaniu ks. posła i proszą go, by duchowieństwo tarnowskie wypuścił ze swojej opieki.

W Tarnowie, dn. 20. 10. 1922 r.

Za Zarząd powiatowy „Unitas”

Ks. dr. Andrzej Macko, prezes.

Ks. Ludwik Pendacki, sekretarz.

Strajki w Łodzi.

Łódź, 11. 11. W związku z uchwałą strajkową, zapadła na zebraniu delegatów fabrycznych w dniu 10 bm., w wielu fabrykach robotnicy nie przyszli już do pracy na zmianę nocną z piątku na sobotę.

W dniu dzisiejszym stanęły w Łodzi wszystkie fabryki. Pozostawiono jedynie tymczasowo dozorców. Podobno w dniu dzisiejszym niektórzy drobni fabrykanci zwrócili się do głównej komisji strajkowej z gotowością podpisania umowy na podstawie podwyżki 60 proc. Propozycje te komisja odrzuciła jako wystąpienia indywidualne, w myśl bowiem uchwały sebrania delegatów, umowa musi być podpisana przez Związek przemysłowców.

Rozstrzelanie 9 morderców ś. p. Berezowskiego.

Lwów. W Czornikowie odbywa się sąd doraźny nad 9 bandytami, którzy dokonali mordu na ś. p. Berezowskim, kan dydacie na posła do sejmu. Wśród oskarżonych zasiada szef bandy Melniczuk, student gimnazjalny, oraz ksiądz grecko-katolicki M. Dmyterko. Wszyscy przyznali się do winy. Dzisiaj wieczór ma być wykonany wyrok śmierci.

Proces Fedaka i towarzyszy.

Lwów, 11. 11. Podczas dzisiejszej rozprawy przeciwko Fedakowi odczytano pytania, które mają być postawione sędziom przysięgłym. Pytań tych jest 45. W sprawie tych pytań zarbał głos obrońca dr. Gluszkiewicz, proponując wprowadzenie pewnych poprawek oraz postawienie pytań dodatkowych. Trybunał powołał decyzję w tej sprawie w poniedziałek, do którego to dnia rozprawę odłożono. Tegoż dnia zabierze głos prokurator, a następnie obrońcy. Wyrok spodziewany jest we wtorek, lub środę.

Listy

Kamienka pow. czarnkowski. W powiecie czarnkowskim organizacja włosciańska dopiero zaczęła zapuszczać korzenie na krótko przed wyborami, bo dopiero gdzieś w lipcu tego roku. Praca ta jednak była tylko przygodna, dorywcza ze względu na okres przedwyborczy. Urządzono cały szereg wieców jak: w Kamionce, Kruczy, Gębicach, Kruszewie, Rozko, Grzepie i wielu innych miejscowościach. Dzięki nieustrudzonej pracy p. Maleckiego zorganizowano cały szereg kół P. Str. L. a między innymi w Kruczy, gdzie na prezesa powołano p. Stan. Grzeskiewicza, na zastępcę Andrzeja Gorzkiego, na sekr. Sylwestra Żuromskiego i na skarbnika Wład. Mikolajewskiego.

Wiece nasze odbyły się wszystkie w bardzo podniosłym nastroju, lud zadowolony i powoli zaczyna rozumieć potrzebę organizacji. Radzimy już nad tem, jak zacząć systematyczną pracę organizacyjną, aby i nasz powiat nie pozostał w tyle za innymi. Te wybory nie przyniosły nam sukcesu, bo i niespodziewaliśmy się go wobec rozpetanej agitacji ze strony Chjeny. Z wiarą jednak w siły ludu naszego bierzemy się do pracy, a z pewnością za lat 5 stanimy ramie przy ramieniu, by podać ręce naszym braciom z powiatów południowych a i innych dzielnic Polski.

Wacław Ciesiołka

Wielka wystawa drobiu w Warszawie.

Zbliża się termin 1-szej wszechpolskiej wystawy drobiu, organizowanej przez centralny komitet do spraw hodowli w Polsce od 24 — 29 listopada 1922 r.

hodowcy polscy rcują energicznie nad przygotowaniem drobiu na ten czas.

Wystawa odbędzie się w siedzibie Towarzystwa ogrodniczego Bagatela 3 i zgromadzi oprócz kur, kaczek, indyków również gołębie, króliki, zwierzęta laboratoryjne, ptaki śpiewające i ozdobne. Deklaracje na udział w Wystawie, można jeszcze przysłać do 10-go listopada.

Wielkopolska organizuje wspólny dział najcenniejszych kur, Małopolska zapowiada poważny udział. Dział drobiu tuczonego również będzie bogaty.

Przemysł i handel jajczarski zainteresował się poważnie wystawą.

Niewątpliwie wystawa drobiu i zjazd hodowców, który na ten czas zapowiedziano, przyczynią się do podźwignięcia hodowli drobiu.

Wiadomości z bliska i daleka.

Poznań, 14 listopada 1922.

W wtorek 14. Czesława

W środę 15. Gertrudy.

— Giełda z dnia 11 listopada. Dolar am. 15800, Frank franc. 100 Marka niem. 220 Funtów angielskie 69.500 Korona austr. 21.

— Wygrana milionówka. W sobotnim ciagnieniu milionówki wylosowano nr. 1.247.660, sprzedany w P. K.K.P. w Warszawie.

— Piątą część posłów stanowią nie Polacy. Według ostatnich obliczeń skład posłów narodowości niepolskiej w Sejmie polskim: będzie przedstawiał się następująco: Ogólna ilość obcoplemieńców będzie wynosiła 89, w tem 38 żydów, 24 Ukraińców, 16 Niemców, 10 Białorusinów i 1 Rosjanin. Liczba ta stanowi jedną piątą część wszystkich posłów przyszłego sejmiku.

A iluż żydów chrzconych zasiadali będzie w sejmie w partiach innych nie stety w narodowych!

— Wybory na kresach wschodnich. Na wczorajszym posiedzeniu komisji wyborczej dyskutowano nad okragami wschodnimi. — Sprawy tej jednak nie załatwiono, albowiem uzależniona jest ona od wyniku śledstwa, prowadzonego na Polesiu, Wołyniu i Nowogródku.

— Podział mandatów 8-ki. Podział mandatów Ch. Z. J. N. między poszczególne stronnictwa przedstawia się następująco: grupa Dubanowicza 15, Ch. D. 36, Zw. L. N. 118.

— Znalazł się cukier bo wybory się kończą! Ale znalazł się po cenie prawie że — podwójnej.

Obszarnicy, producenci cukru stworzyli wielką spółkę cukrowniczą — trzymają olbrzymie zapasy cukru pod zamknięciem — by módz wołać, że cukru niema że dlatego jest drogi. Głosili też że cukier dopiero będzie, gdy fabryki wyprodukują ze świeżych buraków. Wszystko to było oczywiście łgarstwem! Wiedzieliśmy, że się cukier znowu pokaże po wyborach — ale za podwójną cenę.

Wiedzieliśmy dobrze, że chodzi tylko o to, żeby małego rolnika, gospodarza, rzemieślnika, robotnika itd. itd. — wycisnąć większą cenę; wiedzieliśmy, że chodzi tylko o to, aby się obszarnicy mogli utuczyć — krzywdą ludu, wycisnąć z niego miljarady.

No i obecnie rzeczywiście się ten cukier pojawia. Wybory się kończą — „Ch-Je Na” obszarników, fabrykantów odniosła zwycięstwo, pobiła uczciwe stronnictwa centrowe — więc teraz można bezszczerlnie zdzierać z ludu pra-

wie pod wójną cenę, na opłacenie, zwrócenie, obszarnikom, fabrykantom wszelkiego rodzaju kapitalistom — miljaratów wydanych na wybory.

— Klub seimowy bez posłów. Klub Skulskiego, który liczył w starym seimie 45 posłów, znikł zupełnie z powierzchni. Nie wprowadziła bowiem partia Skulskiego ani jednego nosła — nie wszedł do Sejmu ani Skulski, ani Ponikowski, jest to jedna z większych partii, która pozostała bez posłów, bez organizacji i bez członków

— Zwycięstwo Chieny przyczyna wzrostu drożyzny. Od czasu kiedy „Chieną” ogłosiła swój rzekome zwycięstwo, podskoczyło wszętko w górę, że niczem żaden skok w dawnych czasach.

— Bezrobocie w Czechach. Organ związku górników czeskich „Národní” donosi, że z końcem września było w Czechosłowacji 21 173 górników bez pracy. W tym roku wynłacono bezrobotnym górnikom 2.100.000 koron czeskich.

— Katastrofa w kopalni węgla. Jak donoszą z miejscowości Spanglar, w północno-amerykańskim stanie Pensylwania, katastrofa w tamtejszej kopalni węgla przynosiła wielkie rozmiary. Dotychczas wydobwo 63 frunów, oraz 32 rannych robotników w kopalni Roilly. Brak jeszcze 13 robotników.

Wybory do senatu: Udzi głosiących do senatu zdaje się że by o wiele słabszy niż do seimu. W samym Poznaniu naogół głosowanie odbyło się zupełnie spokojnie. Przypuszczać należy, że tak samo jest i na prowincji a i całej Polsce.

Okreś gdański utonął. Parowiec gdański „Progress”, należący do jednej z firm okretowych gdańskich utonął w czasie podróży z Anglii do Hamburga. Załoga liczyła 14 osób, które jak się zdaje, utonęły.

Ułatwienie emigracji do Ameryki. Z Waszyngtonu donoszą, że wobec zupełnego zaniku bezrobocia, w Ameryce rząd tamtejszy ma zamiar złagodzić ustawę emigracyjną, by zwiększyć podaż sił roboczych.

Trzesienie ziemi w Chili. Centrum katastrofalnego trzesienia ziemi które miało miejsce w południowej Ameryce, jest Chili. Wybrzeże Chili zostało spustoszone przez cofnięcie zofal, przyczem setki ludzi zginęło a setki domów leżą w gruzach.

Składki

na cele organizacyjne.

Zebrane przez p. Tomalę w Kalisz-kowicach pow. ostrzeszowski: J. Tomala 100; St. Berlik 200; A. Kowalezyk 100; A. Starczan 100; W. Paus 100; J. Derdas 100; J. Kowalezyk 100; T. Maury III 100; K. Krzak 20; J. Krupa 100; A. Olszewski 100 St. Krupa 100; T. Szymala 10; Sz. Gomółka 100; T. Łuczak 50; J. Gomółka 100; J. Walezak 100; J. Jarosik 10; W. Machał 200; Fr. Zaremba 80; J. Muszalski 50; Fr. Jazwiec 50; J. Mrula 100; Fr. Mosch 80; J. Maury 60; Ign. Nowicki 100; Ste. Klepacz 100; T. Kapala II 100; J. Ruch 20; L. Pyta 10; P. Serawin 20; T. Kapala 10 — razem 2570 mk.

Zebrane przez p. H. Leciejewskiego w Słupie kapit. pow. rawicki: J. Pernak 100; H. Leciejewski 250; P. Leciejewski 100; F. Kialka 100; J. Kialka 100; J. Leciejewski 100; Fr. Leciejewski V. 200; Ig. Leciejewski 100; Fr. Leciejewski II. 50; M. Leciejewska 50; J. Bawolaki 100; A. Jon-

deczka 100; St. Wozich 100; M. Marzęcki 100; 100; A. Sierakowski 100; J. Gierzewski 100; St. Niewczyk 100; P. Pietrowski 50; St. Węclaw 60; T. Marzęcki 100; St. Lisiecki 100; P. Misiek 100; J. Ostrowski 60; J. Ignaszek 90; St. Nizialek 100 A. Pawliki 100; T. Sierakowski 100; T. Swi tała 75; M. Kialka 100; J. Kempa 50; J. Maczkowiak 100; A. Pokladek 75; J. Jurdaczka 100; Fr. Dudziak 120; Fr. Kryszak 100; J. Ignaszek 100; St. Nizialek 100. A. Pawlak 100; Fr. Rapior 100; P. Sierakowski 50 — razem 4600.

Zebrane przez p. J. Piaseckiego z Borgowa pow. śremski: J. Piasecki 1000; A. Pawlikowski 1000; O. Bek 200; K. Grube 200; P. Fabisiak 1000; M. Grajewski 200 — razem 3600.

Zebrane przez p. M. Rzekieckiego w Moszczence pow. jarociński: M. Rzekiecki 200; W. Walezak 500; J. Blaszk 160; J. Krupa 100; Schön 200; A. Bensch 1000 — razem 2160.

Zebrane w Jagodnie pow. średzki: M. Banaszak 50; Agn. Banaszak 50; J. Banaszak 20; P. Sroka 100; A. Grobelny 30; J. Taras 50; Józefa Taras 50; M. Skubiszewski 100; Fr. Durek 20 — razem 470.

Zebrane w Ostrorogu pow. szamotulski: Fr. Olejnik 300; J. Sobczak 540; Pado 1000; M. Dereń 200; J. Dziubek 200; St. Dybał 200; M. Przybylski 100; W. Król 100; K. Francowa 100; W. Wojtkiewicz 80 — razem 2820 mk.

Notowania giełdy zbożowej w Poznaniu.

z dnia 11. 11. 1922.

Płacono za 100 kg. w ładunkach wagonowych, mk.

Zboża		
Zyto	-	27500 - 28300
Pszenica	-	49000 - 51000
Jęczmień brow.	-	3050 - 3150
Owies	-	26 00 - 27000
Maka żytnia 70 %	-	42500 - 43500
Maka pszenna 65 %	-	71000 - 77000
Ospa żytnia	-	14000
Ospa pszena	-	14000
Ziemniaki fabr.	-	2400
Ziemniaki jad.	-	-
Sioma żytnia użna	-	7500
Sioma żytnia pras.	-	9000
Siano luzne	-	7200
Siano prasowe	-	9000

Uspokojenie spokojne.

Teatr Wielki

Wtorek 14. 11. o g. 7½ w.: „Konrad Wallenrod” opera Zelenkiego.

Środa 15. 11. o g. 7½ w.: „Bał Maskowy” opera Verdiego.

Piątek 17. 11. o g. 7½ w.: „Lakme” opera Delibes.

Sobota 18. 11. o g. 7½ w.: Koncert symfoniczny.

Bilety wcześniej do nabycia w kasie zamawiają u p. Szrejbrovskiego Fredry 1.

Redaktor odpow.: Józef Jurek.
Drukarnia B. Miłskiego.

Leczenie chorých

1) Na mocy artykułu 117 Konstytucji ogła szam, że rak jest w naturalny sposób wyleczalny, gdyż go kilkakrotnie wyleczyłem. Wyleczyłem tuberkulozę, kamienie żółciowe i nerek, choroby pęcherza, żołądka, jelit i kobiecego różnego rodzaju, angielską chorobę, białmo i najcięższe wypadki chorób nerwowych, paraliż, dementia praecox itd.

A. Sękowski.

BYDGOSZCZ, Gdańska 147.

— W soboty i niedziele nie przyjmuję —